

Потпредседница Европске комисије Вјера Јоурова обећала је да ће заштита поштених и слободних избора од лажних вести и дезинформација бити међу централним тачкама плана активности заштите европске демократије који Европска комисија намерава да усвоји до краја године, јавља пољска приватна телевизија ТВН24.

"Заштита изборних кампања од лажних вести биће једна од централних тачака плана активности за европску демократију који ће ЕК усвојити до краја године", казала је еврокомесарка Јоурова у понедељак током дебате у Европском парламенту.

Потпредседница ЕК одговорила је тако на питање Магдалене Адамович из пољске опозиционе Грађанске платформе шта ЕК намерава да уради да гарантује поштене и фер изборе када у многим земљама државни и јавни медији воде кампању дезинформација и говора мржње против опозиције у предизборним кампањама.

Јоурова је казала да ће ЕК у септембру објавити први годишњи извештај поштовања правне државе у свим чланицама Европске уније и да представници ЕК тренутно обављају због корона вируса виртуелне посете чланицама, а у извештај би могла да буде укључена и оцена ванредних мера које су владе предузимале због пандемије.

"Предложили смо да европски фондови, не само структурни већ сви, буду условљени поштовањем правне државе. Такав механизам је на столу у преговорима о вишегодишњем буџету ЕУ. Лично обећавам да ћу учинити све да тај услов ваљане правне државе и механизам повезан са њим буде добро конструисан и да има зубе, тако да може да се примени ако буде потребе", казала је Јоурова.

Забринутост не само ЕК већ и ОЕБС-а изазвало је пролетос настојање пољске владајуће странке Право и Права да у жеку пандемије корона вируса по сваку цену одржи председничке изборе 10. маја зато што су анкете предвиђале тада сигурну победу њеног кандидата, садашњег председника Анџеја Дуде већ у првом кругу, док сада, кад су избори одложени могуће за крај јуна, подршка Дуди пада, по неким анкетама чак за 20 одсто и извештај је други круг.

Ни у другом кругу победа Дуде није извесна откако је највећа опозициона странка, Грађанска платформа променила кандидата и поставила у дуел са Дудом популарног либералног градоначелника Варшаве Рафала Тшасковког.

Пољски премијер Матеуш Моравјецки одбио је данас забринутост ЕУ и ОЕБС-а за фер изборе у Пољској и рекао у интервјуу немачком листу Франкуфртер алгемајне цајтунг да су те критике избора у Пољској неприхватљиве.

"Председнички избори биће непосредни, равноправни, општи и тајни. Тако је било у Пољској и тако ће увек бити. Тврдње да може да буде другачије су апсолутно неприхватљиве. Очигледно је да је епидемија изазов, али била је и за друге земље", казао је Моравјецки.

Након критика ЕУ, ОЕБС-а али и апела утицајне Пољске католичке цркве да не излаже изласком на биралишта животе и здравље Пољака и побуне мањег партнера у владајућој Уједињеној десници, лидер владајућих конзервативаца Јарослав Качињски морао је да попусти.

Хаос око избора - да ли ће бити одложени, ако не, да ли ће бити изласка на биралишта или ће сви гласати поштом, када добар део Пољака у иностранству не би могао да гласа, на крају је резултирао одлуком да избори буду одржани 10. маја али да биралишта не отворе због пандемије, да би Државна изборна комисија због тога што избори јесу одржани али на њима није могло да се гласа, могла да затражи да се распишу нови избори.

Измене изборног закона по коме би требало да се одрже нови избори, по жељи Права и Правде највероватније 28. јуна, још су на разматрању у Сенату пољског парламента где сенатори тврде да тешко да избори могу да се одрже уз поштовање свих законских рокова до истека мандата председника Дуде 6. августа.

(Бета)